

og de undertryktes Sag, stot den, og du støtter dig sig. Lad ikke vore Fjender faa odelagt vort Vaaben: **Pressen.**

En, der stadig er tro.

Tíðindi.

Verður kríggj?

Leingi hefur kríggj verið væntandi millum Russlands og Japan; men enn eru teir ekki brostnir saman. Nú frættist, at Russmaðurin »innkallir» til her-tænastu eldri meim — teir, ið vóru hermenn í 1912, aftrat teim-um, ið vóru hermenn í fjar, so teir vilja ið hvussu er standa búgvnir.

Japanesar leggja hitt russiska stýrið undir at standa aftanfyrir tey herverk, ið støðugt verða gjørd í Manchurínum, og sum røvarar fyrr hava fingið skuld fyri at hava útfint.

Hin reyða snekkjan.

ein spennandi og athugalig kær-leikssøga verður byrjað í dag sum fótur í blaðnum.

Gering

er um dagirnar komin til skaða við bilóhappi. Hann sigst at noyðast at halda seg **kvírran** nakrar dagar. Hitler reið alt fyri eitt í garð við »pomp og pragt» fyri at vitja felagboði sín.

Útfærdin.

Útfærd L. G. T. O.s heim á Sand — óivað ein hin stósta stóra útfærdin í ár — eydnaðist væl. Veðrið var av tí allarbesta. Við »Sleipner» vóru o. u. 250 fólk úr Havnini; men bátnarnir, ið koma skuldu ádrastaðni frá, komu ikki.

Framsýning.

Íslendingurin Richard Jónsson hefur sum kunnugt verið í Føroyum og hildið námskeið í træskurði fyri Føroya kennara-felag.

Richard Jónsson sigst at vera frálíkur listarmaður — og hava næmingarnir hitt besta orðalag til hansara.

Tá ið skúlaskeiðið var liðugt, var framsýning hildin. Stór nøgd av lutum kundir sjálvandi ikki væntast eftir so stutta tíð. Eftir tíðini at døma er tó væl burtur úr komið á hesum skeiði. Vit kunnu nevna: snottligar út-skornar linjuar, lok yvir kistl-um, hyllar o. s. fr.

Svimjingarskeið.

Harra Poul Petersen, kennari í Mykjunesi, er eldhugaður fyri at fáa framt ítróttin til fulla blóman her á landi, hevði námskeið í svimjing nú aftan á ólav-søkuna. Í hesum skeiði hava um 20, kvinnum og menn, tikíð lut. Lært varð bæði »turr — teoretisk — svimiinge» á landi og svimjing í hyl.

Ymsir leikir sum spjót- og diskokasting o. a. vóru eisini havdir á hesum skeiði.

Løgtingið 1934.

1. viðgerð.

Endurnýggjan av okkara fiskiflota.

Skipara- og navigatorfelagið hefur lagt umsókn inn á ting um endurnýggjan av okkara fiskiflota. Hetta mál var fyri hin 6. í h. m. Vit skulu her í stultum referera orðadráttin um hetta mál:

A. Samuelsen gav ein údrátt av umsóknini. Málið er gamalt, men týðningarmikið og mátti loysast á ein ella annan hátt. Stóru partur av skipaflothanum er so gamalt, at hann ikki kann nýtast nógv ár aftrat. Vit hava mist hópín av skipum: summi eru útrangeraði, onnur eru gingin burtur. Vandin er stórur fyri, at nógvir fiskimenn ikki sleppa út at fiska. Arbeidsloysi vil so vaksa. Í vár varð hann uppfordraður av fiskimenn-um at royna at fáa skip í bræði. Hann hevði talað við Stauning ráðharra, ið er sterkt interesseraður í spurninginum. Men Stauning segði, at umsóknin mátti koma frá fiskimennunum sjálvi. Talarin hevði vent sær til F. F., ið segði, at eingin av teim skiparum ella reidarum, felagið hevði talað við, vildi út-reiða uppá egna rokning. Annað var, um staturin vildi ganga við at taka tapið so væl sum vinn-ingin.

Tað, sum skiparafelagið skeyt uppá í 1926 viðvíkjandi pening-nøgd, helt talarin vera uppnáð, eisini hvat ið viðvíkjur avdráttartíðini. Vit hava tó ikki fingið tað ynksta ræðið yvir lánpeninginum. Vit hava fingið nokur skip, nakrar 10—12 ára gamlar skonnartir og nokur nýggj skip. Talarin helt, at vit ikki fingið skipini biligari bygd í Føroyum enn í Danmark. Vit høvdu haft ein kontraprova við at bygt eina skonnart í Frak-landi. Henda skonnartin visti seg tó at vera um 30,000 kr. biligari enn byggjast kundi í Danmark.

Spursmálið er, hvussu vit skulu bera okkum at? Vit hava fiskaribankan. Talarin átaladi, at skiparafelagið sigur, at »fiskari-bankin fyrst var fyri Danskarar, men bert eisini fyri Føroyingar».

Skiparafelagið sigur, at fiskari-bankin einki hevur gjørt. Tað er rætt. Men hví? Eingin hevði soki. Hann vildi ynski, at skiparafelagið hevði viðlagt eina upptekning yvir góðar skip-arar og fiskimenn sum vildu soka. Málið er so týðningar-mikið, at lögtingið vildi reist tað uttan umsókn. Men talarin vónaði ikki, at tað kom so langt, at lögtingið skuldi út-reiða og keypa skip. Talarin harnaðist um, at skiparafelagið ikki hevði sent hesa umsókn so tíðliga, at delegasjónarlímírnir kundu fáa hana niður við sær. Hetta var keðiligt, so mikið meir sum at teir, ið krítiseradu delegasjónina, vistu um um-sóknina. Delegasjónarlímírnir høvdu tó haft fiskivinnuna fyri. Fiskaridirekturinn segði tá, at fiskaribankin vildi gera alt tað, hann kundi, bæði hvat ið við-víkti bygging av skipum og keyp av nýtiligum brúktum skipum.

Jóannes Patursson segði, at hann hevði roynt at lurta eftir framsøgumanninum, um hann kundi ávísja nakað vist, ið gerast kundi. Men tað kundi A. S. ikki: Talarin segði seg at hava fingist við hetta mál sum ríkisdagsmaður. 3—4 mil-

Vi

tillader os herved at meddele, at **KONTORET** fra

1. September

nytter til vor nyopførte Ejendom paa **HAYNEPLADSEN.**

AS BALSLEV & GOOS.

lónur máttu veitast til vega. Hvussu? Framsøgumaðurin fanst at, at vit ikki høvdu haft umsóknina frá skiparafelaginum við. Tað var ikki beint, ti hann hevði fingið sær eina avskrift av henni, og hevði haft málið frammi um at fáa tann i um-sóknina nevnda pening. Men hvussu var svarið? Tað var tað sama sum *nei*. Talarin vildi heldur lata lögtingið hava ábyrgdina, enn at ábyrgdin og ræðið skuldi verða í fiskaribankanum. Lögtingið kundi so lent pen-ingin til bankar, og bankarnir aftur til fiskivinnuna við ábyrgd fyri peninginum. Tá Samuelsen segði at vit máttu fáa hetta mál ornað straks visti hann ikki á hvønn hátt tað skuldi henda. Tað mundi fara at vera ómogu-ligt. Talarin helt tað ikki fara at verða neyð í landinum fyri tí, um nakrir menn logdust á land, um vit settu »tering eftir næring». Føroyingar høvdu fyrr dugað at fingið sær eitthvørt at gera. Hann helt annars leiðina vera, at Føroyingar gjordu eitt stórt pengalán í Englandi — tað høvdu Íslendingar gjørt. Teir gjordu eitt lán uppá 16 milliónir — og har gekkst væl.

P. M. Dam: Framsøgumaðurin hevur greitt frá umsóknini. Tað tórvir tí ikki at koma nærri inn uppá hana. Allir menn eru á einum máli um, at vit hava óv fá skip, og at hetta trot longu er katastrofalt fyri Føroyar. Fiskivinnan er jú livs-nervan í Føroyum. Tað er tí tórvur á at gera nakað til muns skjótast møguligt. Men spurs-málið er: Hvat skulu vit gera og hvussu?

Eitt er vist, at vildu menn halda fram á tí gomlu fiskivinnu-leiðini, við snori á skonnartum og sluppum, er lítið gágu í at fáa aldri so nógvir milliónur, **ífall fast verður hildið um kravið, at menn skuldu greiða rentur og avdrátt á vanligan hátt.** Ti so vil eingin soka! Skipini eru so dýr, at fiskiskapurin ikki ber rentur og avdrátt. Tað er og vil vera við tí núverandi fiski-nøgd og fiskaprisi ein munur ímillum brúksvirði og bygging-arvirði. Hesin munur er so stórur, at hann forir tað við sær, at skipini megu eina ella tvær reisir undir hamarin, áðrenn tey koma niður í ein pris, sum driftin kann bera. Vit koma tí ikki uttan um, ífall vit skulu halda fram ta gomlu leiðina, at taka spurningin upp um, hvør ið skal taka munin ímillum brúksvirði, tað virði, ið skipini kanna rinda rentur, avdrátt og aðrar útreiðslur av, og byg-gingarvirði, t. v. s. tað, ið skipið kostar at byggja og gera klárt til at fiska. Vit kunna ikki skjóta henda spurningin frá okkum; tí skip megu vit hava. Skipaloyssi, ið ger okkara fólk arbeidsleyst er tað dýrasta av øllum; tí tað forir land okkara á húsagang. Javnaðarmenn halda tí, at her má statur og lögting taka sær um reiggj og taka

henda munin uppá seg, geva fiskimennunum og skipstím-brarum hann sum beinleiðis stud-ing. Vit megu sjálvandi royna at fáa skipini bygd her í Føroyum. Her er jú hópur av arbeidskraft. Vónandi verður henda skipan, hesin orðningur ikki tórvandi leingi. Tí vit megu vóna, at betri tíðir koma, so fiskivinnan ber seg sjálv. Tað er skiligt at í longdini kann ikki ein høvuðsvinna haldaðst uppi við beinleiðis stud-ingi. Men tað er kreppa hjá okkum eins og um allan heim-in, og vit sleppa ikki uttan um at hjálpa okkara høvuðsvinnu yvir hesa kreppu. Vit frætla jú alla-staðni frá, at hitt almenna ofrar í stórum fyri at stýða og bjarga landsins høvuðsvinnu.

Vit megu sjálvandi hugsa um nýggjar leiðir, tí tað harniliga er, at sjálvt um vit við stórum ofrum enn eina tíð kunna halda tí gomlu driftini uppi, gevur hon fiskimennunum **ov lítið at liva av.** Men søgan og lívið lærir okkum, at tað at leggja inn á nýggjar leiðir, taka nýggjar drifts-háttir upp gongur bert í smáum, kann bert ganga í smáum, tí fólk ið er so vant við og grógvið inn í tað gamla, at tað hevur so ilt við at venda sær frá tí gamla og taka við nokrum nýggjum. Tað skal eisini tíð til at læra tað nýggja, læra at fáa tað mesta og best møguliga burtur úr tí.

Tað eru nógvir fyri Føroyingar nýggir driftsháttir at taka eftir. Nævast kann linu-brúk, snurraváðsveida, silda-veida, kópaveida, hákellinga-veida, trólaradrift o. s. fr. og teir til hesar veiðir tilsvrandi industriir á landinum. Hvarjar industriir hava t. d. ikki Norð-menn, Svenskarar, Danir, Ein-gilsmenn og ikki at tala um Týskarnir av ráproduktini av sjónum. Her er nógv hjá okk-um at læra. Men hesin lær-dómur og teir nýggju veiðihát-trirnir kunnu ikki væntast annað enn at vinna fram líðandi, so við og við. Vit megu tí rokna við tí gamla driftsháttinum sum høvuðsstudulin enn eina tíð. Og tá ið hann ikki ber seg, men er minnkandi vegna skipa-loysi, megu vit, hitt almenna, statur og lögting hjálpa, og okkara hjálp má virkliga vera ein hjálp. Men uttan pening kunna vit einki gera. Og pen-ingin hava vit her í lögtinginum ikki. Vit megu tí, vit noyðast tí at leita okkum eftir nýggjum munandi inntøkum. Vilja ting-menn ikki ganga ter av javn-aðarmunnum ávístu inntøku-leiðir sum at taka einkarsølu við stórvorunum: olju, salt, rás-drekka o. s. fr. og taka bruna-tryggingina, megu teir vísa á og ganga aðrar leiðir.

Utthanum at hjálpa vinnuliv-inum sleppa vit ikki. Vinnu-lívið, Føroya fólk væntar og krevur hjálp av tinginum.

Talarin undraðist á, at Jóannes bóndi ikki hevði víst hinum

delegasjónarlímunum avskriftina av umsóknini frá skiparafela-ginum. Hann mintist tó, at Jóannes bóndi hevði sagt at krav var frammi í Føroyum um at fáa 3—4 milliónur til vinnulívið, og at J. hevði hildið fram, at um vit fingi rætt at skatta okkum sjálvur fingi vit henda pening sum lán. Talarin helt, at henda leiðin var óviss at byggja á, tí fyri tað fyrsta var tað lítið munandi, vit kundu fáa aftrat til vinnulívið við bein-leiðis skatti, ið longu var ógv-uliga høgur manga staðni. Og við tolli í okkara fátæka landi við so ógviliga smáum inntøkum manna millum var hettislígt, ja beinleiðis ógjorligt at taka nógvir inntøkur aftrat teim, vit høvdu, og teir vóru allar beslaglagdar. Eitt lán uppá 3—4 milliónur at lána til bankar, ið so skulu lána tær aftur til vinnulívið við ábyrgd yvir fyri lögtinginum, fór sum sagt ikki at hjálpa skipabyggingini nakað, tí bank-arnir máttu tá lána á vanligan bankahátt — og tað hettar fáur og eingin fiskimaður sær undir. Talararnir skifti enn eina stund orð, og málið varð so beint í fiskivinnunevndina.

Hvorfor gaa over Aaen efter Vand — hvorfor bruge udenlandske Søber, naar Dekan faa færøske, som er bedre og billigere, fra Fabriken „OKKARA“

Fiskamarknaðurin.

»Føroya Fiskaútflyttingsfelag» meddele:

Bilbao, 13.—8.

Tilførsel af norsk Klipfisk 216 Tons.

Beholdning af dansk (fær.) Klipfisk 1150 Tons.

Beholdning af islandsk Klipfisk 400 Tons.

Priser uforandret.

Sterling 36,90.

Oporto, 10.—8.

Tilførsel af norsk Klipfisk 61 Tons.

Tilførsel af newfoundlandsk Klipfisk 150 Tons.

Tilførsel af fransk Lavée 304 Tons.

Tilførsel af tysk Klipfisk 90 Tons.

Tilførsel af canadisk Klipfisk 6 Tons.

Priser for dansk (fær.) og islansk Klipfisk 220 (Esc. pr. 60 kg).

Priser for norsk Klipfisk 213 (Esc. pr. 60 kg).

Priser for newfoundlandsk Klipfisk 252 (Esc. pr. 60 kg).

Priser for tysk Klipfisk 186 (Esc. pr. 60 kg).

Beholdning af newfoundlandsk Klipfisk 744 Tons.

Beholdning af alle Klipfiskesorter 1407 Tons.

Udsigt til Bedring af Markedet.

Kurs for Lst 110 (Esc. pr. 1 Lst).

Partifælle! Har du spurgt din Nabo og din Arbejdskammerat, om han holder „Føroya Social-Demokrat“? Ger han det ikke, bør du opfordre ham dertil.

„Okkara“ TOILETSEBER er drøje, billige, og har den Parfume, som De synes om.